

**Економічні
коливання,
безробіття та
інфляція**

Економічне зростання –
це кількісна зміна
основних
макроекономічних
показників країни.

ТИПИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Екстенсивне зростання – це збільшення національного продукту за рахунок залучення додаткових факторів виробництва.

Інтенсивне зростання – це збільшення національного продукту за рахунок підвищення ефективності використання техніки, технологій та трудових ресурсів.

Змішаний або реальний – переплетення інтенсивного та екстенсивного зростання.

Фактори пропозиції: кількість та якість природних ресурсів (землі, корисні копалини, клімат); кількість та якість працездатного населення; рівень основних фондів та технологій, необхідний для виробництва продукції

Фактори попиту – заробітна плата й податки, а також схильність населення до споживання та заощадження, які або підвищують загальний попит суспільства на продукцію, що виробляється, або знижують.

Споживання – задовольняє поточні потреби людей.

Заощадження – задовільняє майбутні потреби людей.

Реальні інвестиції – це довгострокові вкладення капіталу в об'єкти економіки для отримання доходу.

Напрямки інвестицій

- Зведення виробничих будівель та споруд;
- Закупівля нового обладнання, техніки, технологій;
- Будівництво житла та формування запасів для виробництва.

Інвесторами можуть бути як приватні юридичні особи (зокрема іноземці), так і держава

Закономірність випереджального зростання середніх витрат медичного обслуговування порівняно з їх зростанням в інших сферах економічної діяльності.

Ця тенденція має такі чинники:

- ✓ Запровадження високовартісних медичних технологій;
- ✓ Зростання витрат на розробку нових ліків;
- ✓ Асиметрія інформації для пацієнтів і можливість призначення додаткових, зайвих процедур;
- ✓ Агресивний маркетинг фармацевтичних компаній;
- ✓ Старіння населення та поява нових хвороб.

Економічний цикл

Це процеси економічної активності, які повторюються у часі та характеризуються періодичними піднесеннями і спадами.

Промислові кризи

Структурні кризи

Аграрні

Сировинні

Чотири фази

- Криза (спад)
- Депресія (стагнація)
- Пожвавлення (експансія)
- Піднесення (бум)

Криза (спад) – різке погіршення всіх параметрів економічного розвитку. (скорочуються інвестиції, зростає безробіття, зменшуються доходи, знижується попит, спад цін, банкрутство підприємств)

Депресія (стагнація) (масове безробіття, низький рівень заробітної плати, низькі позичкові проценти, нульові темпи зростання, призупинення падіння цін)

Пожвавлення (експансія) (відновлення економіки, оновлення основного капіталу, скорочення безробіття, зростання заробітної плати, попиту, цін)

Піднесення (бум) (зростання інвестицій, прибутку, курсу цінних паперів, заробітної плати, цін, скорочення безробіття)

***Зовнішні фактори
циклічного розвитку
економіки є :***

- Глобалізація світової економіки;
- Динаміка й міграція населення;
- Науково-технічний прогрес;
- Війни та інші політичні події;
- Зміни цін на нафту;
- Зміна капіталу.

***Внутрішні фактори
циклічного розвитку
економіки є :***

- Виснаження інвестицій, сукупного попиту.

Безробіття

Безробіття

До **безробітних** належать громадяни з незайнятого, економічно активного населення віком 15-70 років, які хочуть і можуть працювати, шукають роботу, готові приступити до її виконання, намагаються організувати власну справу та чекають відповіді роботодавця.

Фрикційне безробіття

– це добровільне безробіття. (зміна місця проживання, робочого місця, навчання, догляд за дитиною)

Циклічне безробіття

– з'являється в наслідок нерівноваги між сукупним попитом і сукупною пропозицією.

Структурне безробіття

– відбувається при структурній перебудові економіки, коли на одні послуги попит збільшується а на інший зменшується

Негативні наслідки безробіття:

1. Веде до безповоротної втрати потенційно можливого виробництва.
2. Соціальні витрати безробіття розподіляються нерівномірно серед різних груп населення (жінки, молодь, представники менш кваліфікованої праці зазнають більшого ризику).
3. Безробіття загрожує втратою соціального статусу людини, стає причиною стресів, депресій, психічних захворювань, наркоманії, злочинності.

Основні напрямки регулювання ринку праці

1. Точний статистичний облік рівня безробіття, виявлення прихованого безробіття.
2. Всебічне стимулювання економічного зростання, приватної економічної діяльності, малого бізнесу.
3. Організація перепідготовки кадрів відповідно до потреб.
4. Правове забезпечення трудових відносин.
5. Соціальний захист безробітних:
 - a) Пряма фінансова підтримка – виплата допомоги з безробіття особам, які реєструються на біржі праці;
 - b) Організація непрямої допомоги – надання безпроцентних позик на заняття підприємництвом;
 - c) Організація суспільних робіт.

Інфляція – це дисбаланс попиту й пропозиції, що виявляється у зростанні цін та зниженні купівельної вартості і грошей

I – ша передумова інфляції – витіснення золота паперовими грошима.
II-га розширення державної присутності в економіці.

Внутрішні причини інфляції

(емісія грошей для покриття дефіциту держбюджету; структурна деформація економіки; занепад виробництва; монополізація ринків; збільшення державної допомоги нерентабельним підприємствам, списання їм боргів; переважання темпів зростання зарплати...)

A 3D bar chart with seven bars of increasing height, colored blue, green, yellow, red, yellow, green, and red. To the right is a 3D pie chart with five slices in red, orange, yellow, green, and blue. The charts are on a white document with a grid and a line graph. The year '2011' is visible on the document.

Зовнішні причини інфляції
(багатократне зростання цін
на сировину та нафту)

Відкрита (цінова) інфляція

За темпами зростання:

- Повзуча (ціни зростають на 10% за рік);
- Галопуюча (від 20%-200% на рік, гроші втрачають свою цінність);
- Гіперінфляція (1000% на рік)

За рівновагою:

- Збалансована (рівномірне підняття цін на всі товари);
- Незбалансована.

За ступенем передбачуваності:

- Очікувана (прогнозована);
- Неочікувана

Прихована (пригнічена інфляція)

діє в умовах надмірного державного втручання в економіку і проявляється у зникненні товарів, зростанні їх дефіциту.

Інфляція попиту (ажіотажний попит, який призводить до злету цін)

Інфляція пропозиції (зростання цін супроводжується збільшенням виробничих витрат на одиницю продукції та зменшення сукупної пропозиції)

Шляхи подолання інфляції

1. Демоніполізація економіки;
2. Структурна перебудова реального сектору економіки, перехід на ресурснозберігальні технології;
3. Відмова від зайвих дотацій і пільг, що породжують утриманство підприємств;
4. Зміна податкової політики;;
5. Підтримання позитивного платіжного балансу;
6. Створення привабливого інвестиційного клімату;
7. Оздоровлення регіональних фінансів.